

Quaestio medico-chirurgica, ... an in curanda ani fistula ferro praestent caustica? / [Jean Baptiste Barjolle].

Contributors

Barjolle, Jean Baptiste, active 1751.
Baron, Hyacinthe Théodore, 1707-1787.
Université de Paris.

Publication/Creation

[Parisiis] : [Quillau], [1752]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/t8erapff>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,
QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis sextâ mensis Aprilis,
Anno Domini M. DCC. LII.

M. HIACYNTHO - THEODORO BARON,
Antiquo Facultatis Decano, Doctore Medico, Præside.

An in curandâ ani fistulâ ferro præstent caustica?

I.

TATIM ac pars inflammata suppuratum abit, abcessus fit, pure intus remanente, ulcus verò, ubi carcere fracto liber exitus patet purulento liquido, quâ data porta, fluenti. Sic semper ab abcessu ulcus; consequenter qualis abcessus, tale ulcus: simplex dicitur si fundo æquali solidoque terminari constet; sinuosum contra suffossis quoties pluribus cuniculis tanquam radicibus innititur ulcus. Aliud verò sedulò observandum ulceris genus, fistulosum dictum,

A

frequens sanè nimis, attamen minùs quàm vulgò censetur. Sinuosi ulceris genium apprimè mentitur, superat verò, & longè pejus. Hoc peculiare gerit quod ulceris ora, imò & intùs producti hiatus callis incrustantur. Nulla corporis pars impervia pessimæ huic abcessuum soboli, quæ tamen ante alias anum & circumjacentia aggreditur: hîc ubi castra habet, fistula anni vocatur; quo duntaxat nomine insigniendum sinuosum ulcus simul ac callosum ano vicinisve partibus inhærens.

I I.

CUM vix ac ne vix quidem morbus ullus, uno semper eodemque sibi proprio indutus habitu, in scenam prodire soleat, nil mirum ani fistulam sua subire discrimina. Essentialis itaque modò est, modò symptomatica; simplex vel composita; nunc recens adhuc & in germine veluti sopita observatur, nunc evoluta, laceratâque jam cute, magis minusve pus fœtidum expuens vel externa circum ani labra vel in ipsiusmet intestini cavum, undè tum dicitur fistula externè vel internè cœca; plerumque autem, dum vires acquirit eundo, monstrum fit biceps pluribus & altis innixum pedibus. Prout autem altiùs anum obsidet, multiplicemque sibi viam suffodit, major est; contrà, minor: sic indole, formâ, ac sede variat. Quidquid tamen sit, cùm adjunctum sibi semper comitem callum habeat ani fistula, ab ulceribus cæteris hæc undique loca haud rarò infestantibus facilis est expeditaque illius distinctio; si potissimum attendatur quòd in ulcere cancroso, callosa quidem pariter vulneris labra extrorsum invertantur, horridè semper inhiante malo, dum depressa potius in fistulâ videntur.

Jam verò pro efficiente mali causâ, ne compressionem nimiam contusionemve cogitemus, vetant plurima rationum momenta: 1°. Quòd mille inter equites, eâdem compressionis forte manente, vix unus fistulâ laboret. 2°. Quòd afficiantur fœminæ etiam delicatiores, quæ plumis non nisi mollioribus, floccisque sedem credentes, molestè unquam comprimi nesciunt. 3°. Quòd contusio in parte molli, utcumque gravis sit, abcessum tantum, ulcus, sinuosum ulcus si velis, vel etiam gangrænam, callum verò nunquam generare valeat: ac veluti ictus graviter mammis inflictus cui succedit cancer, tanti hujusce mali accelerans duntaxat seu determinans causa meritò habetur; sic inter equitandum vel quolibet alio casu quæcumque accidant ani, partiumve adjacentium compressiones, his quidem determinari fistulam ani, effici verò nunquam credimus. Altiùs sane inhæret malum, quod prævio tam fluidorum quam solidorum vitio referimus: horum nempè laxiorem textum, inertemque veluti tonum accusamus; illorum autem pravam acredinis simul & crassitie indolem quâ concretiones lymphaticæ, sanguinisque stases lentè foveantur. Unde fistula ani, morbus semper gravis; nec nisi inepti ægrorum adulescentes, firmiorem ex tali hospite præstari sanitatem, polliceri audent.

I I I.

TUT A nunc inquiratur fistulæ ani medela. Statim adest audax agyrтарum cohors; mille & singula certis certiora offerunt remedia: absit autem hîc Medicinæ sacra, profanis miscere velimus. Laboranti fistulâ una salus: eradice-tur malum ferro vel causticis. Citiùs quidem ferrum agit; anceps verò maxime methodus, nec barbara minùs. Pronus enim volunt decumbat æger, clunibus diductis; tùm, si externè cœca fistula sit, unâ manu intromittatur in anum digitus, qui intestinum, ulcus versum, comprimatur, dum specillum al-

terâ manu fortiter in ulcus protruditur, usquedum in ipsius cavum intestini penetret: ita ut pars morbida, tanquam veru, transfigatur. Deinde, specillo in ansam incurvato, comprehensa pars attrahatur, scapello amputanda. Hâc in operatione, quidquid gerit periculi dolor atrocissimus, ægrotantis capiti minatur; nec satis, ut ansâ pars allevata tollatur, partes labæ immunes æquè ac infectæ abraduntur; sed quod pejus, directâ semper manu juxtâ longum & profundum unici canalis quem amplectitur ansa, tam collaterales cuniculi quàm profundiores, vel horum saltem extrema, ferrum sæpiùs effugiunt; undè fistulæ alterius fons & origo. At dices: peractâ operatione, si quod intùs remanserit callum, forficibus curvis secamus; vel causticis absumimus cuniculorum extrema, si quæ reliqua apparent. Esto: sed horrendi cruciatus novi, nova semper operatio, ac methodus duplex; quibus tamen omnibus invitis, fistulam sic ferro curatam iterum, ter, & quater renatam multiplex indixit experientia. Hâc itaque posthabitâ methodo, ad caustica tanquam ad ancoram sacram confugimus.

I V.

ADSIT jam fistulæ ani patiens: oculo & tactu exploranda mali sedes; oleo postea illinitus in anum immittatur digitus qui partes leniter affricando percipiat an ulcus sit, & quâ altitudine hæreat: indè levibus digitis, ab externo ad ulcus internum comprimendo, forma callorum tentanda. Quibus sic cognitis, latè cooperiatur mali campus emplastro emollienti leviterque suppuratorio, quod singulis diebus renovandum erit. Tum Medici est veram internis remediis curationem ordiri, certamque brevè præstare. Cùm sensim Medicâ manu deductus æger ad operationis terminum tandem advenit, sic proceditur: paratur lens caustica, simul perforatur emplastrum ita ut super impositum transmittat causticum; tum sic applicatur, ut absumendæ parti foramen adamussim respondeat; additur extemplò lens caustica quæ in hoc foramine inclusa, super addito emplastro, fortiter cogitur. Res sic se habent per horas duodecim, quibus elapsis, nudatur eschara. Quidquid dulce, & unctuosum est, quale butyrum recens, ad illiniendum hic locum habet; palmam tamen damus mundificativo de apio, quod ope penicilli combustæ parti admovendum, emplastro semper super imposito. Statim ac cecidit crusta, sedulò observandum ulcus, quò vestigiis omnibus prematur malum. Quot apparent cuniculi, his tot causticorum telis insistendum, usquedum tandem ad anum deveniatur: hic labor novus, cura major; cavendum enim sedulò ne sanum comburatur: eo fine in anum longa introducit turunda, undique vel cerâ, vel mucilagine crassè obducta; lateraliter sulcus foditur in quo, gemmæ adinstar in suâ palâ, causticum includendum, eo modo ut ex unâ parte anum possit impetere, cæteris in unguento sepultis; sic incolumis præstatur anus, dum hujus pars duntaxat læsa absumitur. Hâc salubri methodo fistulam ad extremas usque radices prosequeris, malumque funditùs evertes, sanâ nec constanti minùs successurâ cicatrice: cujus consequendæ gratiâ certò cum successu decocta ex scordio & rosæ rubris optimè depurato melli admixta, aqua aluminosa ac veterrima vitæ aqua partibus æqualibus, in lotionis formam usurpantur. Ultimo demum tempore, quò suis omnibus numeris absolvatur opus, è Mechâ balsami aliquot guttæ super adhibeantur. Id, solatium ægris haud leve, & Medico, in hâc praxi accidit quod vita tuta spondeatur; dolorum summa pruden- ter adeò deduci possit, ut pati quidem, excruciarî verò nunquam contingat; & prout pars altera causticis absumitur, pullulet pars prima citò rursus generata; sic, vulnere semper exiguo, parcitur doloribus, minùs dolet natura, nec vires prosteruntur.

DUBIUM nunc maximum horum ne timiditas qui causticis abhorrent; an caustici tractandi inscitia æquiori jure accusanda sit? Causticum exlex, inquit, remedium quod nullis subicere regulis artem penes est; vel effrænum vel iners, nil aut nimis agit. Sciant nil in manu Medicæ exlex esse; venena sæpè in salutem ægri pro nutu suo invertere Medicus novit. Nil comburit, nisi quod tangit causticum; nec nisi ratione suæ molis altè penetrat. Proprio fluidis jure, huc versum semper labitur, ubi minor occurrit resistentia. Quare electionis huic præscribe locum, vicinia sedulò munias, tunc admoveatur, in sede suâ cautè detinendum; sic nec tua unquam falletur spes, nec injuriis locus erit. Si quæras nunc, aut pollicearis aliquod egregium causticorum genus, quod amicè carnes osculando sine molestiâ agat; cachinnum moves: causticum enim dulce, contextamque serico panno lanceolam, eadem pueris fabula narrat. Cætera inter caustica nobis arridet lapis causticus vulgaris. Pro dosi pollet virtus; fracta minor, adaucta major. Sic primò nudatur malum; varia dein obsidentur ipsius diverticula; hinc expugnatur ubique acrius modò, modò lentiùs, & usque tandem profligatur, quò ad extremum angustię coactum, comburatur. Incolumis interim, spectator veluti, perstat æger, hilaris mente, florens viribus, ac vitâ sanus. Quæ cum tot tantaque commoda ferrum deneget, jure concludendum,

Ergò in curandâ ani fistulâ ferro præstant caustica.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Ludovicus - Renatus
Marteau, Bibliotheca
Facultatis Præfectus de-
signatus.*

M. Antonius le Camus.

*M. Raymundus de la Ri-
viere.*

*M. Josephus Lallemand,
Cirurgiæ Gallicæ idio-
mate Professor designa-
tus.*

*M. Claudius Bourdier de
la Moulière.*

*M. Ludovicus - Petrus lo
Hoc.*

*M. Petrus Poissonnier;
Professor & Censor Re-
gius.*

M. Petrus Arcelin.

*M. Antonius - Ludovicus
Guenault.*

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPTISTA BARJOLLE, Salmu-
riensis, Doctor Medicus Monspeliensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ
Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor, A. R. S. H. 1752,

A SEXTA AD MERIDIEM.